

Ne Erdoğan, ne Sarkozy ... Onları hak etmiyoruz !

Cuma 21 Kasım 2008, yazar [Bülent Tegün](#)

Türkiye’de Erdoğan ve AKP, Fransa’da Sarkozy ve UMP ! Korkunç bir kabus ! Fransa ve Türkiye’yi uluslararası alanda karikatürize eden, her ikisi de anti-laik, halklarını bölen, ellerini medya üzerinden çekmeyen, beceriksiz politikacılar tarafından yönetilen, çalışanların karşısında ve patronların yanında olan iki parti Türkiye ve Fransız halklarının kaderi olmamalı.

Uluslararası arenada ülkeleri için kötü birer imaj kaynağı olan Erdoğan-Sarkozy ikilisi ve birbirlerine her açıdan benzeyen partileri, Türkiye ve Fransa halklarının "kaderi" mi ? Tabii ki değil, ne Türkiye Erdoğan'ı, ne de Fransa Sarkozy'yi hak ediyor ! AK-UM-P'nin ortak yönlerini irdelemeden önce, Türkiye'deki olağanüstü konjonktürün bir ürünü olan Erdoğan ve partisinin doğuş koşullarına, yani Nisan 2001 krizinin başlangıcı, "kara çarşamba"ya kısaca bir göz atalım.

21 Şubat 2001 tarihinde Milli Güvenlik Kurulu'nda (MGK) eski cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile zamanın başbakanı Bülent Ecevit arasında yaşanan gerginlik, cumhuriyet tarihinin en büyük ekonomik krizinin patlamasına yol açmıştı. «Kara çarşamba» olarak adlandırılan kriz sonrası, onbinlerce kişi işsiz kalmış ve çok sayıda işyeri kapanmıştı. 21 Şubat'ta gecelik faizler % 7500 ile «tarihi yükseliş» yaparken, İMKB % 18.1 ile tarihinin en büyük düşüşünü yaşamış ve ertesi gün dolar kuru % 39.8 oranında artmıştı. DSP-MHP-ANAVATAN koalisyonunu hükümetten düşüren «kara çarşamba»nın ardından, 3 Kasım 2002 tarihinde yapılan genel seçim, Türkiye ve belki de dünya politika tarihinde bir dizi "ilk"lere sahne olmuştu :

Siyaset bilimcilere göre, ekonomik kriz sonrası beklenen sosyal patlama seçimlerde yaşandı. Peşpeşe gelen ekonomik krizler ve bunun geniş halk kitleleri üzerindeki etkisi ile yolsuzlukların, özellikle merkez sağdaki partilerin tabanlarında yarattığı tepki AKP'nin başarısının ana nedeni olarak yorumlandı. Henüz yeni kurulmuş olan AKP, cumhuriyet tarihinde ilk kez "başbakan adayı belli olmamasına karşın", % 34.28 oy oranı ve 363 milletvekili ile tek başına iktidara geldi.

1999 seçimlerinde parlamento dışı kalan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), % 19.39 oy oranı ile 178 milletvekili çıkardı.

1987 genel seçiminden beri ilk kez, bir parti tek başına iktidara geldi. Parlamentoya 1946'dan sonra ilk kez sadece iki parti girebildi.

Seçimler, cumhuriyet tarihinin en büyük «politik tasfiyesi»ne sahne oldu ve ilk kez bir seçimde 490 yeni milletvekiliyle, parlamentodaki sandalyelerin % 89'u yenilendi. 1999 seçimlerinde Parlamento'da temsil edilen Demokratik Sol Parti (DSP), Milliyetçi Hareket Partisi (MHP), Anavatan Partisi (ANAP), Doğru Yol Partisi (DYP) ve Saadet Partisi (SP) % 10'luk barajı aşamadılar.

Taraf gazetesinden sonra, fransızca olarak sitemizde de yayınlanan "Turquie : un conservatisme de façade" makalelerinde de açıkça görüleceği gibi, AKP seçmeninin tercihi "dinsel tercih" olmadığı gibi, tamamen "duygusal" yani ekonomik faktörler!

Bu arada, hala 1930'lu yıllarda yaşadığını zanneden, hatta bunu arzu eden ve halktan tamamen kopmuş durumda olan CHP'ye gelince, şu anda Türkiye'nin en gerici partisi olduğunu düşünüyorum. Tarihi boyunca "sosyal demokrat" olmamış, daha doğrusu olmak gibi bir derdi olmamış, ama sadece asker ve sivil elitin (ki bunu "statükocular" olarak okumak daha yararlı olur) partisi olma misyonunu ziyadesiyle yerine getirmiş olan bu parti, gerçekten acınacak durumda.

Ne yazık ki, hem AKP, hem de CHP Türkiye'nin şanssızlığı ve artık misyonlarını tamamlamış olan bu partinin tarihin çöplüğüne gömülmeleri gerekiyor. Ancak bu da bir süreç meselesi tabii ki!

Ortak payda: Sarkozy, Erdoğan ve laiklik karşıtlığı

Kuzey Afrika kökenli Fransızlar'a "çapulcular, serseriler" diyebilen ve "bu pislikleri" hortumla yıkamaya yemin edecek derecede ırkçı olan Sarkozy'nin de, aynen Erdoğan'ın Türkiye için olduğu gibi, Fransa için bir inanılması zor bir kabus olduğunu düşünüyorum. Baba tarafı Fransa'ya göçmen gelen Macar, anne tarafı ise zamanın Osmanlı vatandaşlarından bir Selanik yahudisi olan Sarkozy, ilginç bir biçimde, kraldan çok kralcı, insanları ırklarından ve sosyal statülerinden dolayı aşağılayabilecek kadar da aşağılık kompleksine sahip. (<http://www.rue89.com/paristanbul/les-origines-ottomanes-du-president-sarkozy>) Yahudi kökenlerini inkar edip, ısrarla "katolik" olduğunu söyleyen Sarkozy, asla Papa'nın eteğinin dibinden ayrılmıyor. Ayrıca ne yazık ki, koskoca 1789'u bile inkar edebilecek ve Fransız ulusunun çimentosunun "hristiyan kökleri" olduğunu söyleyecek kadar da Fransa'yı Fransa yapan değerlerden uzak.

Son olarak, Papa XVI. Benedikt önünde yaptığı konuşmada, «*Hıristiyan köklerimizi üstleniyoruz. Dinleri engellemek çalgınlıktır. Düşünceye ve kültüre karşı bir hatadır*» diyebilecek kadar pervasız bir laiklik düşmanı olan ve «**pozitif laiklik**» kavramını ortaya atarak Fransa'da sivil toplum örgütlerinden, gazete ve sendikalardan büyük tepki alan Sarkozy'ye en anlamlı yanıt Bayrou ve muhalefetteki Sosyalist Parti Genel Sekreteri Francois Hollande tarafından verildi: «**Laikliğin, pozitif, negatif, açığı, kapalı ve hoşgörülüsü, hoşgörüsüzü olamaz. Laiklik cumhuriyetin en temel ilkesidir** .»(<http://www.lepoint.fr/actualites-societe/laicite-positive-bayrou-et-hollande-attaquent-nicolas-sarkozy/920/0/273748>) Türkiye'de yaşayan biri olarak, hem bu sözlerin, hem de ona yöneltilen tepkilere hiç de yabancı olmadığımı söylemeden geçemeyeceğim. Fransa'da Sarkozy'nin laikliğin yeniden tanımlanması arzusu ile ona yöneltilen sert tepkiler, sadece "déjà vu" hissi veriyor. Tek bir örnek vermek gerekirse, laiklik anlayışının sosyal hayatı cezaevine çevirmemesi gerektiğini söyleyerek, "Laiklik yeniden yorumlanmalıdır" şeklindeki sözleriyle tartışma yaratan TBMM eski başkanı Bülent Arınç ile özellikle AIHM'nin «türban yasağı»nı onaylayan kararı karşısında «bu işi ulemaya sormak gerekir» diyen Başbakan Erdoğan'a Türkiye'de her kesimden laik kesim tarafından gösterilen sert tepkiler, tamamen Hollande'ın Sarkozy'ye söylediklerini yansıtıyordu.

Basın düşmanlığı, Erdoğan ve Sarkozy

Erdoğan'ın basın ile kavgasının örnekleri saymakla bitmez. Son olarak, Almanya'daki mahkemenin Deniz Feneri davasının üç sanığını 18.6 milyon euro hortumlamaktan mahkum etmesini takiben "sınırları bozulan", Doğan Grubu ile polemige giren, açıkça şantaj yapan ve dahası Türkiye'de inanılmaz bir ilke daha imza atarak basına boykot isteyen Erdoğan'a basın, iş dünyası ve sivil toplum örgütlerinden çığ gibi tepkiler yağdı. (

<http://www.milliyet.com.tr/Siyaset/HaberDetay.aspx?aType=HaberDetay&Kategori=siyaset&ArticleID=993519&Date=20.09.2008&b=Erdogana%20tepkiler%20cig%20gibi&ver=12>)

Erdoğan'ın "Bu gazeteleri evlerinize sokmayın" çağrısı, Reuters tarafından tüm dünyaya "Türk başbakanı, partisine, kendisini eleştiren medya kuruluşlarını boykot etme çağrısı yaptı" başlığıyla duyuruldu. The Times «Türkiye'de iktidardaki parti, bir yıldan kısa bir süre içinde ikinci defa bir kapatma davası ile karşı karşıya kalabilir» yorumunu yaptı. AKP'nin temmuzda kapanmaktan kıl pay ile kurtulduğunu anımsatan The Economist ise, analizinde, Deniz Feneri suçlamalarının ardından Erdoğan'ın öfkesini medya patronu Aydın Doğan'a çevirdiğini, Çalık Holding'in kısa bir süre önce "bir devlet bankasının verdiği cömert kredi ile Türkiye'nin ikinci büyük medya grubunu satın aldığını, Erdoğan'ın 29 yaşındaki damadının da Çalık'ın CEO'su olduğunu" yazdı. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) açıklamasında, «benzeri olmayan bir basın düşmanlığı», açıklamasını yaparken, Taraf gazetesinden Yasemin Çongar, Erdoğan için "çıldırılmış olmalı" ifadesini kullandı.

Tabii, bu Erdoğan'ın ilk basın karşıtı eylemi değildi. Kendisini eleştiren karikatürlere dahi tahammülü

olmayan başbakan, "Tayyipler alemi" konulu karikatürleri kapak yapan Penguen dergisi aleyhine, avukatları aracılığı ile 40 bin YTL'lik manevi tazminat davası açmış fakat bu dava reddedilmişti. (http://www.sendika.org/yazi.php?yazi_no=2097)

Basına boykot çağrısı hakkında Milliyet'e konuşan ve "fikir ve bilgi edinme özgürlüğünde ısrarlı olduklarını" belirterek, "Tüm dünyada olduğu gibi burada da basın özgürlüğü önemli. Basın da bu arada tüm güç odaklarından mümkün olduğu kadar bağımsız olmalı. Basın ne kadar şeffaf olursa o kadar iyidir" açıklamasını yapan Fransız Büyükelçisi Bernard Emie'nin sözleri ise tam bir kara mizah örneği. Çünkü Emie'nin temsil ettiği Sarkozy'nin, Ağustos 2005'te henüz işleri bakanı olduğu dönemde, kendisini terk edip New York'a giden eski eşi Cecilia'nın erkek arkadaşı Richard Attias ile birlikte fotoğraflarını kapaktan basan Paris Match editörü Alain Genestar'ı işinden ettiği biliniyor. Bu belki de tekil bir olay olarak görünse bile, bakış açısını yansıtması açısından önemli.

Bu arada, medyaya konuşmayı çok seven Sarkozy'nin "neo-liberal" yaklaşımını anlamak için şu iki cümle yeterli sanırım : ***Le travail ce n'est pas l'aliénation, le travail c'est l'émancipation***«/ *France 2, Journal de 20h, 12.02.1998.*»***Le travail libère l'individu. (...) Le travail est une valeur de libération.***«/ *France 2, Journal de 20h, 29.03.2005.* (Unutkan bir hafızaya sahip olanlar için, Nazi çalışma kamplarının girişinde devasa harflerle yazan»Arbeit macht frei : Çalışmak özgür kılar" sloganını hatırlatalım).

Sarkozy'nin basına egemen olma çabalarına daha yakından bakmak gerekirse, 10 Temmuz 2008 tarihli Businessweek dergisi "Sarkozy Moves to Control French Media" yazısı ile ilginç örnekler sunuyor (http://www.businessweek.com/globalbiz/content/jul2008/gb20080710_656541.htm) Sarkozy'nin bu çabaları ve ona yakın isimlerin önde gelen medya kuruluşlarının başında bulunması, geçtiğimiz yıl, 15 yıldan bu yana eylem yapmamış gazeteci sendikalarının basın üzerindeki sansüre son verilmesi talebiyle eylemlerine yol açtı: "Gazetecilere uygulanan baskı bir muz cumhuriyetine yakışır şekilde zirveye ulaştı. Sansür vakaları sıradan hale geldi" açıklamasını yapan SNJ, SNJ-CGT, USJ-CFDT, SJ-CFTC, SPC-CFE-CGC ve SJ-FO "bağımsızlık için ortak bildiri" yayınladı.

Sonuç olarak

Erdoğan ve Sarkozy'nin basına yönelik düşmanca tavırları ile ilgili, basına sansür ve kontrol amaçlı çabalarına örnekler rahatlıkla çoğaltılabilir. Aynı şekilde, ülkelerindeki laik sistemin altını oyma çabaları ve dini devletin içine empoze etme çabaları da yakından biliniyor. İzledikleri politikalarla toplumlarını çeşitli biçimlerde kamplara böldüğü ve Türkiye ile Fransa'yı uluslararası alanda kötü temsil ettikleri, karikatürize ettikleri ve yanlış imajlara neden oldukları da bir realite ! Ama şunu çok iyi biliyoruz ki ne Türkiye AKP'den, ne de Fransa UMP'den ibaret ! Ne yazık ki politikada her zaman iki kere iki dört etmiyor ama artık her iki ülkenin de bu iki politikacıyı ve "olağanüstü konjonktürden faydalanarak" iktidara gelmiş olan AK-UM-P'yi aşması gerekiyor.